

Tillsynsrapport

Förskolan Stjärnans torp
2012

Dnrnr: 2012/KS0212

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Syfte och metod	3
2 Sammanfattande bedömning.....	3
2.1 Om kvalitet.....	3
2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar)	4
2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)	4
2.4 Resultatkvalitet (måluppfyllelse).....	4
3 Verksamhetens förutsättningar	4
3.1 Allmänt	4
3.2 Personal	5
3.3 Miljö och lokal	6
3.4 Säkerhet	7
4 Arbetet i förskolan	7
4.1 Normer och värden	8
4.1.1 Slutsatser.....	8
4.1.2 Gjorda iakttagelser	8
4.2 Utveckling och lärande.....	9
4.2.1 Slutsatser.....	9
4.2.2 Gjorda iakttagelser	9
4.3 Barns inflytande.....	11
4.3.1 Slutsatser.....	11
4.3.2 Gjorda iakttagelser	11
4.4 Föräldrasamverkan.....	12
4.4.1 Slutsatser.....	12
4.4.2 Gjorda iakttagelser	12
4.5 Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem	13
4.5.1 Slutsatser.....	13
4.5.2 Gjorda iakttagelser	13
4.6 Kvalitetsarbete samt förskolechefens ansvar	13
4.6.1 Slutsatser.....	13
4.6.2 Gjorda iakttagelser	14

1 Syfte och metod

Tyresö kommun har tillsynsansvar över fristående förskoleverksamhet¹ inom kommunen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lag och andra föreskrifter². Uppföljning av kränkande behandling är ett särskilt statligt uppdrag och 2012 granskas inte detta av Tyresö kommun³.

Tillsynsbesöket genomfördes våren 2012 av en eller två kommunala tjänstemän (projekt Medborgarfokus) och innefattade intervjuer med pedagoger, intervju med förskolechef, intervju med föräldrar, observation av verksamheten, genomgång av visst skriftligt material och dokumentation samt samtal med barn i den aktuella förskolan. Besöket var förankrat och varade i sex timmar. Granskningen utgör en övergripande ögonblicksbild av verksamheten och barnens kommentarer utifrån samtal med dem har inte ingått i bedömningen, men kan användas av förskolan för reflektion.

Vid vår granskning har vi tagit del av följande dokument.

- Torpets verksamhetsplan 2011/12
- Årsplan för verksamheten
- Rutiner för klagomålshantering
- Handlingsplan om ett barn försvinner

Iakttagelser vid granskningen har återkopplas till förskolechef som därvid haft möjlighet att komma med synpunkter innan rapporten färdigställts.

2 Sammanfattande bedömning

2.1 Om kvalitet

Vid bedömningen av förskolans kvalitet vägs verksamhetens strukturella förutsättningar, arbetet i förskolan och måluppfyllelsen samman⁴. Vid en sammanvägning av dessa kriterier, finner vi skäl för att anse att kvaliteten vid förskolan Stjärnans Torp är god.

- **strukturkvalitet** avser de regler som styr verksamheten samt hur verksamheten styrs
- **processkvalitet** avser det som sker i de processer som äger rum i förskolans pedagogiska verksamhet i förhållande till målen i förskolans läroplan

¹ 26 kap. 4 § skollagen (2010:800)

² 26 kap. 2 § skollagen

³ 26 kap. 4 § andra stycket skollagen

⁴ Allmänna råd och kommentarer – kvalitet i förskolan. Skolverket.

- **resultat** kvalitet avser förskolans måluppfyllelse.

2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar)

Förskolan Stjärnans torp har en god strukturkvalitet. Såväl offentliga regler och riktlinjer som pedagogiska följs. Personalen förefaller kvalificerad för sitt uppdrag och har dessutom med handledning. Personaltätheten är medelgod och barngruppen relativt liten. Med beaktande av pedagogiken och att barnen i stort sett vistas utomhus är lokalerna avpassade för verksamheten.

2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)

Förskoleverksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn fostran och omvårdnad. Vid förskolan Stjärnans torp bedrivs en god pedagogisk verksamhet inbegripet handledning av personalen. Barnen har inflytande över verksamhetens utformning och över sin dag på förskolan. Föräldrainflytande finns och förefaller fungera bra. Verksamheten följs upp och utvecklas löpande.

Framtida tänkbara utvecklingsområden finns inom området pedagogisk dokumentation där olika processer skulle kunna redovisas tydligare.

2.4 Resultat kvalitet (måluppfyllelse)

Läroplanens mål, parat med I Ur och Skur-pedagogiken, anger inriktningen på den pedagogiska verksamheten på Torpet.

3 Verksamhetens förutsättningar

3.1 Allmänt

Förskolan Stjärnans torp är en av fem förskolor som drivs av koncernen Qualitetspoolen vari ingår i vart fall bolagen Qualitetspoolen Stockholm AB, org. nr 556573-0610 och Qualitetsförskolor Sverige AB, 556656-4810. Qualitetspoolen hyr även ut personal, hjälper till med rekrytering, tillhandahåller pedagogisk handledning samt familjeservice (barnvakt).

Förskolan tillämpar pedagogiken I Ur och Skur. Syftet med I ur och skur är bland annat att barnen ges kunskaper om naturen. Det vill säga att de bland annat får lära sig ett ekologiskt synsätt och kunskap om hur man uppträder i naturen.

Pedagogiken bygger på övertygelsen att barns behov av kunskap, rörelse och gemenskap tillfredställs genom lustfyllt upplevelsebaserade lärande. Att vistas både inne och ute är en central del i pedagogiken och dagligen gör ledarna val kring vad som passar bäst för individen, gruppen och aktiviteten. Ledarnas roll är att utgå från barnen och gruppen och att vara medupptäckande, medundersökande, medupplevande och medagerande. Alla ledare som arbetar inom I Ur och Skur ska ha, förutom sin lärarutbildning, en utbildning inom I Ur och Skurpedagogiken.

På Torpet arbetar förskolan i grupper när de är ute i skogen med barnen. Knytte är för barn i åldersgruppen två och ett halvt - fyra år och Mulle för barn från fyra år. Femåringarna deltar i aktiviteten Hitta vilse. Innan de lämnar förskolan för att övergå till skolan får de ett diplom och en visselpipa som visar att de vet hur man ska agera om det råkar sig så att man kommer vilse för att klara sig och bli upphittad.

Barnen på förskolan är i åldrarna tre – fem år. Förskolan har 20 platser och för närvarande finns 17 barn på förskolan. Ytterligare några är på väg in under våren. Någon lång kö finns inte. Upptagningsområdet är till största delen boende i närheten men något barn bor längre bort. Barnen kommer från ordnade sociala förhållanden.

Förskolan öppnar 07.30 och stänger 17.00. För de barn som behöver omsorg till 18.00, följer pedagog med till Stjärnan den sista timmen. Detsamma gäller barn som behöver omsorg innan kl 07:30.

För närvarande finns inte något barn med behov av särskilt stöd.

3.2 Personal

Registerutdrag finns enligt uppgift hos ägarna av bolaget i vilket verksamheten bedrivs.

Av de tre anställda vid förskolan är två barnskötare och en förskolelärare. Båda barnskötarna har utbildning i pedagogiken I Ur och Skur. Förskoleläraren kommer att erhålla denna utbildning. En av barnskötarna har stor erfarenhet inom arbete med barn.

Vikarier erhålls ifrån koncernens vikariepool, Qualitetspoolen, eller från förskolan Stjärnan i samma koncern om arbetet så medger.

Förskolechefen är även chef över förskolan Stjärnan. Hon är förskollärare och har arbetat i tolv år på en annan privat förskola, mestadels med avdelningsansvar. Hon tillträdde nuvarande befattning i augusti 2011.

Förskolechefen är, förutom sitt ledningsarbete, även delaktig direkt i verksamheten genom att öppna och stänga förskolan.

Kontinuiteten i pedagoggruppen är god. Detta gäller även vikarier som för kortare tid kommer ifrån Stjärnan. I samband med en av barnskötarnas långa frånvaro under vintern, fick förskolan en vikarie från koncernens pedagogpool för hela frånvaroperioden.

Vid vårt besök finner vi att pedagogerna ger uttryck för en fin syn på barnen. De förefaller att utgå ifrån barnens intressen och behov. Pedagogerna visar ett respektfullt bemötande, är tydliga under ödmjuka former samt visar ett stort engagemang. Denna upplevelse stöds av de intervjuer som vi gjort med föräldrar och förskolechef. Båda kategorierna känner tillit till pedagogerna och deras kompetens.

3.3 Miljö och lokal

Torpet, är precis som namnet antyder en röd tvåvåningsstuga beläget nära Tyresö kyrka. Från oktober till april nyttjas lokalerna invändigt mer frekvent och resten av året flyttas verksamheten ut.

Nedervåningen består av en förstuga där föräldrar hittar information om verksamheten, en hall med avhängningsyta för barnen, kök samt pysselrum. I pysselrummet finns bland annat målarstaffli samt en mängd material som kan användas för pyssel, till exempel pärlor och kriter. Materialet är väl synligt och i barnens nivå.

Övervåningen består av två rum samt en toalett. Här finns en hemvrå, läshörna samt ett kombinerat lek- och vilrum. En mängd leksaker finns tillgängligt för barnen i deras nivå, bland annat bilar, tågbanda och ett dockskåp. Alfabetet och talstegen sitter uppsatta på en vägg samt olika geometriska figurer. Språkpåsar som innehåller flanosagor samt rim och ramsor finns även tillgängligt för barnen.

Genomgående finns det på övervåningen uppsatta beskrivningar om syftet med de olika aktiviteter som barnen kan göra i rummen. Beskrivningarna grundar sig i läroplanen för förskolan (Lpfö 98).

Under tillsynsbesöket har verksamheten flyttas ut, det är därför svårt att bedöma om lokalerna invändigt är ändamålsenliga för barngruppen. Rummen har dock en tillräckligt stor yta för barnens tänkta aktiviteter och det finns ett varierat utbud av material på både ovan- och undervåningen för barnen som utmanar och lockar till lek. Förskolan har även byggt upp rum för olika pedagogiska aktiviteter (till exempel skapande verksamhet och läsutveckling),

vilket innebär att förskolan kan erbjuda en varierad verksamhet anpassad till barnen i förskolan.

Från april till oktober flyttas verksamheten ut på Torpets inhägnade gård, det innebär att det material och den miljö som har beskrivits ovan även hittas ute på gården. Skogen som använts flitigt omringar verksamheten och erbjuder lektytor för barnen. Vintertid skapar förskolan två skidspår på det fält som finns på förskolans baksida. Barnen vi pratar med säger att de inte saknar några leksaker eller material på förskolan.

Under den timme vi är ute på gården på eftermiddagen ser vi att hela gården med dess olika aktiviteter och material används av barnen. Gården upplevs vara rymlig, barnen delar naturligt upp sig bland lekredskapen, som stimulerar barnens nyfikenhet och ger dem utmaningar. Pedagogerna har rutiner för att ha överblick över hela gården och leken barn-barn och barn-pedagoger är aktiv. Pedagogerna genom sitt förhållningssätt och lekmiljöerna utomhus stimulerar barnens nyfikenhet och kreativitet.

3.4 Säkerhet

På förskolan arbetar man med Marsh Plus, som är ett verktyg för att dokumentera och följa upp det systematiska brandskyddarbetet men även för att rapportera in tillbud och olyckor som sker i verksamheten. Underlaget kan sedan användas när förskolor gör riskbedömningar av verksamheten.

Förskolan har bland annat handlingsplaner för utflykt och om ett barn försvinner. Samtliga pedagoger har telefonnummer till polis, vårdguide, föräldrar och liknande i sina mobiler, som alltid är med pedagogerna. Vid utflykter har pedagogerna alltid med sig ett första hjälpen kit. I skogen praktiseras ”osynliga staket” dvs. gränser som barnen vet att de inte får gå över. En närvarolista där pedagoger kryssar i barns ankomst och hemgång sitter uppsatt i hallen.

4 Arbetet i förskolan

Under tillsynsbesöket följer kommunen upp att verksamheten följer förskolans läroplan. Läroplan för förskolan (Lpfö 98) anger mål och riktlinjer i förhållande till följande områden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Barns inflytande
- Förskola och hem
- Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem

- Uppföljning, utvärdering och utveckling
- Förskolechefens ansvar.

Beskrivningen nedan baserar sig på observation, intervju med pedagog samt samtal med barn i verksamheten och syftet är att tydliggöra hur förskolan arbetar med läroplanens strävansmål. De två sista målområdena beskrivs under en och samma rubrik (4.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling samt förskolechefens ansvar).

4.1 Normer och värden

4.1.1 Slutsatser

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem. Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet (Lpfö 98).

Förskolan arbetar aktivt och systematiskt med att genom vardagssituationer belysa och diskutera etik och värdegrundsfrågor med barnen. Genom att pedagogerna är nära barnen och lyssnar in dem lägger de grunden för målområdets strävansmål.

4.1.2 Gjorda iakttagelser

Pedagogerna har ett medvetet förhållningssätt där de är närvarande och är där barnen är. De tycker att det är viktigt att det finns tid för att vara i barngruppen, där de både lyssnar in och spanar in gruppen. Samlingen används som ett naturligt tillfälle att ta upp eventuella problem med barnen.

Varje termin arbetar förskolan med veckans barn. Att vara veckans barn är frivilligt, men förskolan eftersträvar att varje barn ändå ska ha fått prova på det. Barnet får då bland annat ta med sig en favoritbok och berätta om dem för de andra barnen samt hjälpa till i verksamheten.

Barn som vi samtalat med berättar att de har kompisar att vara med på förskolan, att de trivs och tycker att ”fröknarna” är snälla. De berättar även att om de inte får vara med och leka säger de till en fröken som då ser till att de får vara med. De tycker att pojkar och flickor kan leka med samma saker och berättar att de leker med både flickor och pojkar under sin dag i förskolan.

4.2 Utveckling och lärande

4.2.1 Slutsatser

Förskolans verksamhet ska utföras på ett sätt som stimulerar och utmanar barnens utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Lek, kreativitet och lustfullt lärande ska främjas. Barnens intressen och tankar ska tas tillvara och stärkas i verksamheten för att barnen därigenom ska få ett intresse av att lära sig nya färdigheter, kunskaper och erfarenheter (Lpfö 98, rev.2010).

Förskolans arbete med temaaktiviteter och den dagliga verksamheten där matematik, motorik, språk, skapande och naturvetenskap på ett naturligt sätt kommer in i både styrda och fria aktiviteter stimulerar och utvecklar barnen i deras utveckling och lärande.

4.2.2 Gjorda iakttagelser

Allmänt

Förskolans arbete med utveckling och lärande sker genom både matematik, motorik, språk, skapande och naturvetenskap.

En stor del av den matematiska och motoriska utvecklingen sker i skogen. Barnen lär sig att räkna genom att pedagogerna ger dem olika uppdrag, till exempel att plocka x antal blommor och att mäta ut olika ytor i skogen. Grov- och finmotoriken kommer naturligt in i verksamheten genom promenader i skogen, ute-och innelek samt genom pyssel. Barnen åker även skidor och skridskor under vintern.

Den språkliga utvecklingen sker bland annat vid samlingar. Pedagogerna introducerar nya ord och begrepp för barnen och diskuterar kring veckodagar, månader, årstider och barnens namn. Vid samlingen använder de sig även av flanosagor, alfabetslekar samt rim och ramsor. Varje dag läser pedagogerna högt för barnen och när förskolan lånar böcker på biblioteket får barnen följa med och välja ut böcker.

Torpet får in skapande aktiviteter med barnen både i den dagliga verksamheten och i olika former av teman. Skapanderummet som har beskrivits under 3.3 miljö och lokal har ett varierat utbud av material för barnen och pedagogerna berättar att de utformar verksamheten på ett sådant sätt så att allt material finns tillgängligt för barnen. Genom ett aktivt arbete med friluftsfremjandes figurer, Mulle med flera berättar pedagogerna att de får in skapande i naturen, bland annat genom att barnen får göra djur av saker de hittar i naturen.

Naturvetenskap präglar både den dagliga verksamheten genom förskolans pedagogiska inriktning och genom temaarbeten.

Barnen vi samtalar med får frågan vad de lärt sig i förskolan. Ena barnet berättar att den lärt sig klättra i klätterställning och det andra barnet svarar att den lärt sig att få nya kompisar.

För att visa på hur förskolan får in samtliga ovan nämnda aktiviteter utifrån läroplanens målområde beskrivs nedan ”fågelgruppen”.

Fågelgruppen

Vid tillsynen medverkar vi i den fågelgrupp som genomförs med 5-åringarna i verksamheten varje vecka. Gruppen kom till utifrån en av pedagogernas eget intresse för fåglar och har fortgått utifrån det stora intresse barnen själv visar.

Aktiviteten börjar med att pedagogen och barnen beger sig ut till skogen för att spana efter fåglar, den här första delen missar vi dessvärre då ett annat inslag i tillsynen tar längre tid än beräknat.

Vi möter upp gruppen inomhus när det är dags för nästa steg, att rita de fåglar de sett. Vi får då återberättat för oss av pedagogen och barnen vilka fåglar de sett. Pedagogen visar det material han har med sig ut och som han tillsammans med barnen pratar kring. Det är bland annat en fågelbok med både bilder och fågelläten samt ett papper med frågeställningar, till exempel var de har hittat fågeln, var den bor och när på året som den syns. Pedagogen har även högläsning ur fågelboken om den fågel de sett.

Barnen visar ett stort intresse för uppgiften och ställer frågor till pedagogen om de fåglar som de sett medan de ritat, men även om andra fåglar. Pedagogen lyssnar in barnens diskussioner de har med varandra och lägger in information eller frågor. Pedagogen berättar att några av barnen har varit osäkra första gången de ska rita en fågel, men han visar stolt upp resultaten och säger att barnen är duktigare på att rita en fågel än en del av hans vänner.

Efter att barnen ritat klart och känner sig nöjda lämnar de sin bild till pedagogen som berättar att alla bilder som varje barn ritat under läsåret sätts ihop i en bok som barnet får när det slutar förskolan. Pedagogen gör ingen uppföljning med barnen i samband med att boken överlämnas.

Fågelgruppen är ett bra exempel på hur förskolan arbetar med läroplanens strävansmål inom målområdet utveckling och lärande. Barnen stärks bland annat i att tro på sig själv och sin egen förmåga när de ritat fåglarna. Barnen tränas även i att utveckla sitt språk då de lär sig nya begrepp och ord vid den

högläsning som pedagogen har, när de ska resonera kring frågeställningarna pedagogen har samt vid den generella diskussionen barnen har om både fåglar och färg när de ritar. Barnen utvecklar även ett intresse för naturen och att skapa samt att utveckla sin nyfikenhet. För att ytterligare stärka barnen i tron på sin egen förmåga skulle förskolan kunna avsätta tid för att tillsammans med barnen reflektera över de kunskaper barnet fått och visa på den utveckling som skett i skapandet, när boken överlämnas till barnet.

4.3 Barns inflytande

4.3.1 Slutsatser

Enligt läroplanen är det förskolan som grunden läggs för att barnen ska förstå vad demokrati är (Lpfö 98). Att barnen utifrån sin egen förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan bidrar till barnets sociala utveckling. Planeringen av verksamheten och utformningen av miljön bör grunda sig på de behov och intressen som barnen på olika sätt ger uttryck för.

Förskolan utgår från barnens intressen vid planering och utformning av miljön. Barnen får ta ansvar för förskolans miljö vilket bidrar till deras sociala utveckling, de är även med och påverkar temaaktiviteter och den dagliga verksamheten.

4.3.2 Gjorda iakttagelser

Pedagogerna berättar att barnen har valfrihet att välja aktiviteter under dagen och att miljön är utformad för att material ska finnas tillgängligt i barnens nivå. Barnen får själva välja vilka alster de vill ha in i fliken ”vad vi gör” i respektive barns portfolio. Miljön inne och ute utformas utifrån barnens intressen och behov. Förskolan har under terminen arbetat med ”veckans barn” som är en återkommande aktivitet i verksamheten. Veckans barn får bland annat hjälpa till i verksamheten.

Vid samtal med två barn på förskolan tycker de att det är ”fröknarna” som bestämmer men när vi frågar om de brukar vara med och hjälpa till i förskolan berättar de att de hjälper till att plocka undan leksaker, att de får bestämma lekar och att de brukar hjälpa till att duka vid lunch och mellanmål.

Under besöket upplever vi att pedagogerna lyssnar in barnen och att barnen under sin dag på förskolan för göra egna val och ta ett eget ansvar.

4.4 Föräldrasamverkan

4.4.1 Slutsatser

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroende fullt samarbete med hemmen (Lpfö 98).

Vid vårt besök har vi uppfattat att samverkan mellan förskola och hem fungerar bra.

4.4.2 Gjorda iakttagelser

Pedagogerna uppger att samverkan sker via information på tavlan i förstugan samt vid hämtning och lämning. Ett föräldraråd finns som informationskanal och för delaktighet. Föräldramöte hålls minst en gång om året, efter det att barngruppen kartlagts i början av hösten och verksamheten för läsåret organiserats. Så kallade ”fixardagar” hålls och det finns möjlighet för föräldrarna att vara med under en dag eller på utflykter.

I förstugan finns en tavla med veckans aktiviteter centralt placerad och väl synlig för föräldrarna. Det senaste månadsbrevet och en pärm med föräldrainformation finns tillgänglig samt en lista där föräldrar bockar i sitt barns ankomst och hemgång. Pedagogerna pratar med föräldrar som hämtar sina barn.

Samtliga tre intervjuade föräldrar anger att Stjärnans torp har varit deras förstahandsval av förskola. Faktorer som var avgörande var bland annat personal, närhet, kännedom om verksamheten då äldre syskon gått/går på förskolan, att det är en mindre förskola samt förskolans inriktning som en I ur och skur- förskola. Föräldrarna fick ange hur viktigt det pedagogiska innehållet i förskolan var för dem och snittet blev 7 på en 10-gradigskala där 10 betyder att det är det mest viktiga.

De intervjuade föräldrarna uppger sig känna tillit till pedagogerna och deras kompetens och upplever att deras barn trivs och känner sig trygga i verksamheten samt att det är en öppen atmosfär. Föräldrarna tycker även att de får relevant information om sitt barn, både vid hämtning och lämning samt vid utvecklingssamtal varje termin. Samtliga anger att möjlighet till inflytande finns och att pedagogerna lyssnar på förslag. Nämnade exempel vad gäller inflytande är bland annat förskolans fixardagar men även insatser kopplade till det egna barnet. Föräldrarna anser även att de fått information om förskolans mål och innehåll.

Som en sista fråga till föräldrarna undrade vi om de hade något övrigt de ville tillägga och samtliga ville lyfta fram att de är nöjda med verksamheten.

4.5 Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem

4.5.1 Slutsatser

Förskolan ska sträva efter att skapa ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet. Syftet är att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. När det är dags för barnet att lämna förskolan för den nya verksamheten har förskolan till uppgift att hitta former för att avrunda och avsluta förskoleperioden. Barn med särskilt stöd ska uppmärksammas extra vid övergången till nya verksamheter (Lpfö 98).

Såvitt framkommit fungerar samverkan.

4.5.2 Gjorda iakttagelser

Förskolan följer en mall som Tyresö kommun arbetat ut vad gäller övergång till skolan. Barnen går många gånger vidare till olika skolor och skolorna jobbar olika.

4.6 Kvalitetsarbete samt förskolechefens ansvar

4.6.1 Slutsatser

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas dokumenteras och analyseras (Lpfö 98).

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet (Lpfö 98).

Innehållet i läroplanen ska ses som en helhet där alla delar står i relation till varandra⁵. Den pedagogiska dokumentationen av vad som sker beträffande barnens läroprocesser i förhållande till denna helhet innefattar ett arbetssätt som

⁵ ”Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan – pedagogisk dokumentation”, Skolverket 2012

kännetecknas av en ständig växelverkan mellan läroplan, barn, pedagoger och dokumentation. Dokumentationen är således inte ett ändamål i sig utan en del i en arbetsprocess där det gäller att göra barnen delaktiga.

Vår uppfattning att såväl kvalitetsarbete som förskolechefens ansvarstagande är under positiv utveckling framåt. Det saknas därför skäl att göra några andra påpekanden än att fortsätta på den inslagna vägen.

4.6.2 Gjorda iakttagelser

I sitt arbete upplever förskolechefen att hon har stöd från pedagogerna. Stöd i arbetet finns även i form av nätverk och ledningsstöd inom koncernen. Pedagogerna uppger att de ser ett stöd i sin chef. Hon lyssnar in pedagogerna behov och går in och stöttar.

Både pedagogerna och förskolechefen lyfter fram handledning som ett viktigt inslag i arbetet för att veta att pedagogerna jobbar rätt. Pedagogerna har haft handledning en gång per månad. För närvarande är de utan handledning men rekrytering pågår.

Verksamheten har enligt förskolechefen fyra planeringsdagar per år. Dessa ligger i augusti, oktober, januari respektive maj/juni. Första planeringsdagen i augusti har till syfte att diskutera barngruppen och hur man ska få en integrerad grupp. Oktoberdagen handlar om organisationen framöver och därefter hålls ett föräldramöte. Verksamhetsplanen lägger pedagogerna i stort sett själva. I januari och i maj/juni innefattar planeringsdagen uppföljning och utvärdering av verksamheten. Pedagogerna uppger att utvärdering sker löpande.

Förskolechefen anser det önskvärt med reflektionstid i verksamheten en gång per vecka men ambitionen inledningsvis är en gång var fjortonde dag. Pedagogmöte hålls en gång per månad och då stänger förskolan 15.45.

Kvalitetssäkring bör enligt förskolechefen vara lätt och enkel. Kontroller i kvalitetssäkringen prickas av vid pedagogmöte.

Ett identifierat utvecklingsområde uppger både pedagoger och förskolechef vara dokumentationen och utvecklingen av portfolio.

Under tillsynen har vi tittat på den dokumentation som finns synligt uppsatt i verksamheten men även på den dokumentation som finns samlad i barnens portfolio. En viktig utgångspunkt är att materialet fånga det pedagogiska arbetet som kopplas till lärandet i verksamheten, det vill säga att det synliggör barns utvecklings- och lärprocesser. Här är det dock viktigt att betona att materialet i sin helhet ska användas för att, precis som stycket ovan säger

utvärdera förskolans förmåga att stödja barnens utveckling och inte till att bedöma det enskilda barnets utveckling.

Vid granskningen har vi funnit en klar ambition till en reflekterande dokumentation. En viss sårbarhet föreligger för närvarande då ansvaret för dokumentationen delats upp mellan pedagogerna och den som legat på en av barnskötarna blivit något eftersatt i samband med en längre tids frånvaro. Det förefaller dock finnas en klar ambition att på ett strukturerat sätt använda sig av och ytterligare utveckla den pedagogiska dokumentationen.

Tyresö den 18 maj 2012

Sandra Fritz
Kvalitetscontroller